

PLĀNOŠANA VEIKSMEI

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Māc 12:1; 1Moz 2:15; 1Tim 5:8; Kol 3:23, 24; 1Moz 39:2–5; Sak 3:5–8.

ATMIŅAS PANTS:

“Visu ko darāt, darait no sirds, it kā savam Kungam un ne cilvēkiem, jo jūs zināt, ka Tas Kungs par atmaksu jums dos debesu mantojumu. Jūs jau kalpojat savam Kungam – Kristum.” (Kol 3:23, 24)

Lielākā daļa cilvēku grib dzīvot “veiksmīgu” un laimīgu dzīvi. Protams, kritušā pasaulē, kur traģēdijas un likstas var uznākt vienā mirklī, šo mērķi var nebūt viegli sasniegt. Vēl ir jautājums arī par to, kā mēs definējam “veiksmi”. Piemēram, Jāzēpa gadījums Ēģiptē. Ja vispār ir veiksmīga dzīve, tad Jāzēpa dzīve noteikti tāda bija, vai ne? No cietuma līdz pat pilij. No otras puses, kā ir ar Jāni Kristītāju? Viņš devās no cietuma uz kapu. Cik veiksmīga bija viņa dzīve? Tas viss atkarīgs no tā, kā jūs definējat “veiksmi”.

Šonedēļ mēs aplūkosim “veiksmes” ideju pārvaldības un finanšu pamatprincipu kontekstā. Neatkarīgi no tā, kas mēs esam un kur dzīvojam, nauda un finanses būs daļa no mūsu dzīves, vai mums tas patīk vai ne. Kādi tad ir daži praktiski soļi, kas, lai gan negarantē “veiksmi”, palīdzēs izvairīties no izplatītām kļūdām, kas var stāties ceļā finansiāliem panākumiem?

Iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 25. februārī.

Svarīgākās lietas pirmajā vietā

Izlasi Māc 12:1. Kāda vēsts mums šeit ir sniegta? _____

Jauniešiem, nobriestot par pieaugušajiem, veidojas priekšstats par pamatvajadzību apmierināšanu – ēdienu, apģērbu un pajumti. Jēzus mums mācīja, kā sakārtot vajadzību prioritātes, sakot: “Bet dzenieties papriekš pēc Dieva valstības un pēc Viņa taisnības, tad jums visas šīs lietas taps piemestas.” (Mt 6:33) Protams, arī vecākiem cilvēkiem, kas nav izdarījuši pareizu izvēli, kamēr bija jauni, vēl joprojām ir laiks pieņemt pareizus lēmumus attiecībā uz nākotni.

Kā mēs redzējam 1Moz 28:20–22, Jēkabs bija izdarījis dažas ļoti svarīgas izvēles savā dzīvē – gan garīgas, gan finansiālas. Vīzijā Kungs stādījis Jēkabam priekšā kā “tava tēva Ābrahāma Dievs un Īzāka Dievs” (1Moz 28:13). Tad kā daļu no sava solījuma Dievam Jēkabs teica: “Kungs man būs par Dievu.” (1Moz 28:21)

Izlasi 1Moz 29:9–20. Kāpēc ir svarīgi tas, ka šis notikums Jēkaba dzīvē notiek tieši šajā laikā? _____

Pēc tam, kad Jēkabs garīgi un finansiāli bija nodevies Dievam, Kungs norādīja viņam uz Rahēli pie akas (sk. 1Moz 29:9–20). Ir pareizi pieņemt savu garīgo lēmumu un lēmumu par dzīves darbu pirms stāšanās laulībā. Jūsu topošajam laulātajam vajadzētu zināt, “ar ko viņiem ir darīšana”. Vai šis cilvēks ir uzticīgs kristietis? Kāda veida darbā viņš būs iesaistīts? Vai šis cilvēks būs skolotājs, medmāsa, jurists, strādnieks vai kas cits? Kādam dzīvei es būšu pakļauts/-a? Citi jautājumi, uz kuriem jāatbild pirms laulības solījuma: Kāds izglītības līmenis ir pabeigts? Cik liels parāds nāks līdz laulātajam draugam? Vai esmu gatavs/-a pieņemt konkrētos apstākļus kā daļu no savas atbildības?

Izlasi 2kor 6:14, 15. Kāpēc ir tik svarīgi pārdomāt šo principu, meklējot dzīves partneri? Lai gan tas negarantē labu laulību, kāpēc tas palielina iespēju piedzīvot labāku laulību?

Darba svētība

Ja vien neesat turīgi vai saņēmuši mantojumu, lai jūs varētu nestrādāt (lasot stāstus par mantiniekiem, izrādās, ka nauda, kam vajadzēja būt par svētību, bieži beidzas ar traģēdiju), jums agri vai vēlu būs jāsāk strādāt, lai izdzīvotu. Ideāli, protams, būtu atrast tādu nodarbošanos, kas jūs aizrauj, kas var nodrošināt jums labus ienākumus, sniegt apmācību, atrast tādu darbu, kam veltīt savus darba gadus. Tas ir ideāls. Protams, ne vienmēr tā sanāk.

Izlasi 1Moz 2:15 (sk. arī Māc 9:10 un 2tes 3:8–10). Kāda nozīme ir faktam, ka pat pirms grēka ienākšanas Ādamam (un noteikti arī Ievai) tika dots darbs? Kā tas varētu izskaidrot, kāpēc tie, kam nekad nav bijis jāstrādā, savu stāvokli ir uzskatījuši par lāstu? _____

Šis darbs, protams, nebija sods. Tas bija paredzēts viņu labklājībai. Tas ir, pat paradīzē, pat pasaulē bez grēka, nāves un ciešanām, Dievs zināja, ka cilvēkiem ir jāstrādā.

“Un Ādamam bija dots darbs rūpēties par dārzu. Radītājs zināja, ka Ādams nevar būt laimīgs bez nodarbošanās. Dārza skaistums viņu iepriecināja, bet ar to nepietika. Viņam bija jāstrādā, lai nodarbinātu sava ķermeņa brīnišķīgos orgānus. Ja laime būtu atrodama nekā nedarīšanā, tad cilvēks savā svētās nevainības stāvoklī būtu atstāts bez darba. Bet Viņš, kas radīja cilvēku, zināja, kas ir vajadzīgs viņa laimei. Tiklīdz Ādams tika radīts, viņam tika dots arī darbs. Nākotnes godības apsolījums un dekrēts, ka cilvēkam ir smagi jāstrādā, lai nopelnītu savu dienišķo maizi, nāca no viena un tā paša troņa.” (Elena Vaita “Our High Calling”, 223. lpp.)

Tomēr pat pēc krišanas grēkā, kad darbs bija grēka sabojāts (tāpat kā viss pārējais), Dievs sacīja Ādamam: “Lai zeme ir nolādēta tevis dēļ; tev, smagi strādājot, būs maizi ēst visas sava mūža dienas.” (1Moz 3:17) Ievērojiet, Dievs nolādēja zemi “tevis dēļ”, Ādama dēļ, ar domu, ka viņam būs vajadzīgs darbs, it īpaši kā kritušai būtnei.

Kas darbā ir tāds, kam ideālajā variantā vajadzētu būt mums par svētību? _____

Darba gadi

Kā mēs redzējam, Dievs bija paredzējis, ka cilvēki kaut kādā mērā strādās. Šī mūsu dzīves daļa (darba gadi) parasti ilgst aptuveni 40 gadus. Daudziem cilvēkiem šis ir laiks, kad tiek audzināti un izglītoti bērni, tiek iegūta mājvieta un citi lieli pirkumi. Finansiāli šis var būt ļoti saspringts laiks. Šis ir ļoti sensitīvs laiks, jo ģimene mācās strādāt kopā un tās locekļi izveido saites uz mūžu. Finansiāla spriedze var sabojāt laulības attiecības, un tā tas arī bieži notiek. Ģimenes, kurās abi partneri ir kristieši un vēlas sekot Bībeles principiem, ir daudz stabilākas.

Izlasi 1Tim 5:8; Sak 14:23 un Kol 3:23, 24. Kādas svarīgas atziņas par finansēm ģimenē mēs varam paņemt no šiem pantiem? _____

Daudzos gadījumos vīrs ir galvenais maizes pelnītājs, lai gan bieži strādā abi partneri. Protams, var rasties negaidīti apstākļi – slimības, ekonomiska krīze un daudz kas cits, padarot šo ideālu grūti īstenojamo, kad cilvēkiem nākas pieskaņoties jaunajiem apstākļiem.

Bērni, kas nākuši pasaulē šajā dzīves posmā, tiek saukti par “mantojumu no Kunga” (Ps 127:3, NKJV). Mums jāatceras, ka bērni sev līdzīgi nes milzīgu atbildību. Kristīgu vecāku mērķis ir apmācīt savus bērnus kļūt par neatkarīgiem pieaugušajiem – sagatavot viņus patstāvīgai dzīvei. Trīs atziņas, kas palīdzēs vecākiem:

1) Nodrošini kristīgu mājas vidi. Tas iekļauj regulārus un interesantus ģimenes svētbrīžus, regulāru sabatskolas un draudzes apmeklēšanu un uzticību desmitajā tiesā un ziedojumos. Šie ir lieliski ieradumi, ko izveidot dzīves sākumā.

2) Māciet labprātību strādāt un novērtēt darbu. Bērni atklās, ka čaklums un godīgums darbā vienmēr tiek pamanīts, novērtēts un atalgots. Viņi iemācīsies, ka nauda nāks pie mums, ja mēs ziedosim savu laiku citiem, veicot uzdevumus, kas viņiem ir noderīgi.

3) Palīdziet ar labu izglītību. Izglītība mūsdienās ir dārga – īpaši kristīgā izglītība privātskolās. Vecākiem, kas plāno saviem bērniem ne tikai šo dzīvi, bet arī nākamo, augstā maksa atmaksāsies.

Protams, lai arī ko vecāki darītu, neviens nevar garantēt, kādā virzienā ies viņu bērni. Kāpēc vecākiem ir svarīgi nevainot sevi par nepareiziem lēmumiem, ko bērni var izdarīt? _____

Strādājot godīgi

Vēl viena fāze “veiksmīgai” dzīvei – pēdējā fāze – ir ar potenciālu būt visbaudāmākā, ja vien agrīno gadu lēmumi ir bijuši gudri un tos nav sagravuši negaidīti notikumi. Ideālā variantā vecāki ir uzaudzinājuši bērnus par neatkarīgiem pieaugušajiem, par māju ir samaksāts, transporta vajadzības nodrošinātas, nav parādu un ir pietiekami ienākumi, lai apmierinātu senioru vajadzības.

Dievs Savus bērnus aicina uz augstāku darba un dzīves standartu. Šis standarts ir Dieva likums, kas rakstīts mūsu sirdīs (sk. Jer 31:33) un atspoguļojas mūsu raksturos. Tā kā sabiedrība grūst un kristīgā mācība tiek atšķaidīta un padarīta mazvērtīga, atsevišķam kristietim būs vēl svarīgāk dzīvot un strādāt tādā līmenī, kas ir ārpus katras kritikas. Bībele saka: “Laba slava der vairāk nekā liela bagātība, un labvēlīga nostāja no ļauzu puses ir labāka par sudrabu un zeltu.” (Sak 22:1)

Bībelē ziņots par gadījumiem, kad darba devēji ir atzinuši, ka saņēmuši svētības, pateicoties dievbijīgam darba ņēmējam. Kad Jēkabs ilgojās atstāt savu sievastēvu Lābanu un atgriezties pie savas ģimenes dzimtenē, Lābans ļoti lūdza viņu palikt, sakot: “Kaut es būtu atradis labvēlību tavās acīs; no zīmēm esmu nopratījis, ka Tas Kungs mani ir svētījis tevis dēļ.” (1Moz 30:27) Kad Jāzeps tika pārdots par vergu Ēģiptē, viņa saimnieks Potifārs izdarīja vienkāršu novērojumu par Jāzepa darbu un attiecīgi viņu atalgoja.

Izlasi 1Moz 39:2–5. Lai gan panti īpaši daudz mums neatklāj, bet kā tu domā, ko Jāzeps tādu darīja, kas lika viņa saimniekam raudzīties uz viņu ar labvēlību? _____

“Tāpēc, vai ēdat vai dzerat, visu to dariet Dievam par godu.” (1kor 10:31) Tādēļ savā darbā un finanšu pārvaldībā – ikvienā lietā – mums vajadzētu visu darīt Dievam par godu. Viņš ir tas, kurš dod mums zināšanas un spēku piedzīvot veiksmi. “Jo Tev, ak, Kungs, pieder augstība un vara, godība, slava un varenība; it viss, kas ir debesīs un virs zemes, tas pieder Tev! Tava ir, ak, Kungs, valstība, un Tu pacelies pāri kā galva pār visiem! Un bagātība un gods nāk no Tevis, un Tu esi valdītājs pār visu, un Tavā rokā ir spēks un vara, un Tava roka paaugstina un dara stipru.” (1L 29:11, 12)

Kādus principus tu ievēro ne tikai darbā, bet dzīvē kopumā? Kādas izmaiņas tev vajadzētu vēl ieviest? _____

Meklējot dievišķu padomu

Ir daudz laicīgu naudas pārvaldības guru, taču Dievs mūs brīdina nekonsultēties ar viņiem par to īpašumu pārvaldību, ko Viņš mums ir uzticējis. “Svētīgs tas cilvēks, kas neseko bezdievīgo padomam, nedz staigā grēcinieku ceļus, nedz arī sēž paļātāju pulkā, bet kam prāts saistās pie Tā Kunga baušļiem un kas dienām un naktīm domā par Viņa bauslību. Tāds ir līdzīgs kokam, kas stādīts pie ūdens upēm, kas savus augļus nes pareizā laikā un kam lapas nesavīst. Viss, ko viņš dara, tam labi izdodas.” (Ps 1:1–3)

Tātad, cilvēkam, kas priecājas par Kunga likumu (likumu šeit var saprast plašākā nozīmē kā Dieva Vārdu), vajadzētu būt svētītam. Cik tas ir vienkārši! Viņš piedzīvos labklājību – būs veiksmīgs.

Izlasi Sak 3:5–8. Kā mēs attiecinām šo principu uz saviem finansiālajiem pamatjautājumiem? _____

Pārskats par Bībeles padomiem finanšu pārvaldībā sniedz mums ļoti vērtīgas atziņas, kam sekot. Aplūkosim septiņas no tām.

1. Esiet organizēti. Izveidojiet tēriņu plānu (Sak 27:23, 24). Daudzas ģimenes eksistē no algas līdz algai. Bez vienkārša plāna, kā nopelnīt, tērēt un uzkrāt naudu, dzīve ir daudz saspringtāka.

2. Tērējiet mazāk, nekā nopelnāt. Dzīvojiet savu līdzekļu robežās (Sak 15:16). Daudzas ģimenes Rietumu valstīs tērē vairāk, nekā viņi nopelna. Tas ir iespējams, pateicoties kredītkaršu pieejamībai un kredītiem. Tos, kas ir parādā, piemeklē daudzas problēmas.

3. Uzkrājiet daļu no katras algas (Sak 6:6–8). Mēs uzkrājam, lai izdarītu lielākus pirkumus nākotnē un lai parūpētos par neplānotiem izdevumiem, tādiem kā nelaimes gadījumi vai slimības. Mūsu uzkrājumi var tikt izmantoti, lai plānotu laiku, kad novecosim un vairs nevarēsim strādāt.

4. Bēdziet no kredītiem kā no Covid-19 (Sak 22:7). Procenti ir izdevumi, bez kā jūs varat iztikt. Cilvēks vai ģimene, kas dzīvo ar parādu – tas ir, ar aizņemtā naudu –, šodien tērē naudu, ko plāno nopelnīt nākotnē. Bet, ja viss nenotiek pēc plāna, cilvēks var nokļūt lielās problēmās.

5. Esiet čakli darbinieki. “Sliņķis nereti pēc daudz kā kāro un tomēr neko nedabū, bet čaklie dabū papildnam.” (Sak 13:4)

6. Esiet finansiāli uzticīgi Dievam (5Moz 28:1–4). Neviena ģimene nevar atļauties dzīvot bez Dieva svētībām.

7. Atcerieties, ka šī zeme nav mūsu patiesās mājas. Mūsu vadības stils daudz pasaka, kas ir mūsu patiesās prioritātes (sk. Mt 25:14–21).

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

“Neviena biznesa shēma vai dzīves plāns nevar būt veselīgs un pilnīgs, ja tas ietver tikai īsus tagadējās dzīves gadus un negādā par nebeidzamo nākotni. [...] Neviena cilvēks nevar krāt sev mantu Debesīs, līdz ar to nepadarot bagātāku un cēlāku savu zemes dzīvi.” (Elena Vaita “Audzināšana”, 145. lpp.)

“Patiesas veiksmes un godīga biznesa pamatā ir Dieva kā visa īpašnieka atzišana. Visu lietu Radītājs ir sākotnējais īstais īpašnieks. Mēs esam Viņa pārvaldnieki. Viss, kas mums ir, ir Viņa uzticēts, lai to lietotu saskaņā ar Viņa vadību.” (“Audzināšana”, 137. lpp.)

Spiediena dēļ, ko piedzīvojam, lai uzturētu savas ģimenes, mēs daudzkārt domājam, ka mūsu darbs ir vienkārši nodrošināt ienākumus. Bet kā kristieši mēs arī piedzīvojam, ka darām savu daļu lielajā uzdevumā, ko Jēzus ir devis visiem Saviem sekotājiem. Pēc Mk 16:15 citēšanas, kur šis lielais uzdevums ir uzrakstīts, Elena Vaita rakstīja: “Visi nav aicināti būt par mācītājiem vai misionāriem parastā vārda nozīmē. Bet visi var būt darbinieki Viņam, nesot ‘labo vēsti’ saviem līdzcilvēkiem. Šī pavēle ir dota visiem – maziem vai lieliem, izglītotiem vai neizglītotiem, veciem vai jauniem.” (“Audzināšana” 264. lpp.)

“Mums ir vairāk jāseko Dieva dzīves plānam. Darīt labāko darbā, kas šobrīd ir mūsu priekšā, nodot savus ceļus Dievam un vērot Viņa aizgādību – šie ir noteikumi, kas nodrošina drošu vadību nodarbošanās izvēlē.” (“Audzināšana” 267. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Kā mēs kā kristieši definējam, kas ir “veiksmīga” dzīve? Kāda var būt atšķirība starp to, ko pasaule definē kā veiksmi un ko mums vajadzētu saprast ar veiksmi? Piemēram, Jānis Kristītājs. Kā tu definētu viņa dzīvi, kas noslēdzās cietumā, balstoties uz ļaunas sievietes kaprīzēm? Vai tu to sauktu par veiksmīgu? Pamato savu atbildi!

2. Kā mēs izskaidrojam faktu, ka ir daudz ļoti “veiksmīgu” cilvēku, kas neseko nevienam Bībeles principam attiecībā uz bagātības pārvaldīšanu vai dzīvi kopumā? Kā ir ar tiem, kas šos principus ievēro, bet vienalga nepiedzīvo veiksmi? Varbūt viņi saslimst vai notiek kāda nelaime. Kā mums saprast šīs situācijas?